

Z DENÍKU
STRAZNIKA

JIRÍ STUNA

Jiří Stuna

Z DENÍKU STRÁŽNÍKA

JAK JSEM KROTÍVAL VLASTU S LACEM

Ve Východočeském kraji – tam se lidé dobře mají, zpívalo se kdysi v našem krásném okresním městě, dnes jsme už krajem pardubickým. Krásní jsme stále, jen si už, kdo ví proč, tolik nezpíváme. Asi to vyšlo z módy. Máme všechno, co má východočeské město mít – krásné náměstí (které se nepodařilo zdemolovat ani podnikatelským rychlokvaškám), krásnou historii (však si ji také pro svou slávu psali vždycky vítězové), krásný kostel (ve kterém mi i ty největší pracovní průšvihy připadají malicherné), krásnou přírodu (úžasnou hlavně tím, že řádění druhu zvaného ironicky homo sapiens stále ještě přežívá) a navenek i uvnitř krásné lidi. Pravda, s menšími chybičkami a pracujícími v ne moc krásné ekonomice, jezdícími po ne moc krásných cestách. Protože lidi tvoří u městského strážníka tak říkajíc náplň práce, jsem dodnes poměrně spokojeným strážníkem, znamená to nejspíš, že s lidmi to, minimálně v našem okrese, není vůbec špatné. Třebaže zrovna strážníci se tu nudí málokdy.

Je tomu již několik let, kdy zase v naší malé, šeré policejní služebničce zazvonil telefon a vytrhnul mne z vyplňování dotazníku o loňské místní kriminalitě. S rozvážností rady Vacátka jsem zvednul sluchátko, představil se celým jménem a chystal se převzít tentokrát už určitě nějaký případ přinejmenším okresní důležitosti. Naléhavý hlas ve sluchátku mne ovšem rychle vrátil do reality, konkrétně k šetření incidentu do místní části jménem Čumilov, kde žije převážně romská komunita: „Přijed'te rychle, pán vedúci, strašně se tu vadí sesternica s manželkou, bojím sa, že se dočista skántrí!“ Podle hlasu jsem poznal starou známou firmu - Laca B. – Roma slovenského původu a slíbil jsem mu, že se s kolegou zastavíme. S místními Romy nemáme na okrsku nějak závažné

problémy a většinou se (dříve či později) k oboustrannému prospěchu nějak dohodneme. Vždy se mi vyplatilo s Romy jednat na rovinu a nepovyšovat se. Na romské recidivisty se mi osvědčila metoda cukru a biče. Když se dostali do problémů, pomohl jsem jim napsat nějaký ten úřední dopis nebo odvolání, půjčil jim stovku či dvě na jídlo, ale když ze mě dělali vola (k čemu mají Romové opravdový talent), dokázal jsem být i nepříjemný. Také se mi podařilo s nimi uzavřít nepsanou smlouvu, že v mém rajónu „čórovat“ nebudou.

Hlavou největší a nejproblematictější rodiny v Čumilově je již zmíněný - dnes již 60-letý - Laco - chlap podsadité postavy. Kdo ho nezná, klidí se mu z cesty, ale je to v zásadě dobrák. Jak jsem psal - nejsou s našimi Romy větší problémy, ale ne vždycky tomu tak bylo. Laco měl od mladých let oblibu v motorismu, ale jeho zálibu mu kazil fakt, že nikdy nevlastnil řidičský průkaz a – to ochráncům zákona vadilo ještě víc – za volant usedal většinou značně opilý, když jej vlastní nohy už nechtěly nosit. Stejně tak tomu bylo i při našem prvním vážnějším setkání před dvanácti lety, kdy já byl 25-letý strážnický zelenáč a Laco recidivista v rozkvětu sil. Stalo se to u blízkého koupaliště, kde jsem viděl přijíždět značně kličkující přeplněnou Škodu 100. Na pokyn k zastavení řidič reagoval tak, že šlápnul na plyn a pokusil se ujet. V té době jsem měl služební vozidlo Ford Mondeo Kombi, a tak se Škodovečkou, u které navíc zjevně nemohl najít kvalt, neměl příliš šanci. Laco se vypořádával z auta a začal na mne, co mu alkoholem zlenivělý jazyk dovoloval, pouštět hrůzu, že má papír na hlavu, že seděl za vraždu a kdesi cosi. Sloužil jsem sám a kolem nikdo, jen tu pobíhala skupinka romských dětí a z Lacova auta se začaly soukat a sápat se na mě dvě – rovněž podnapilé – ženy. Požádal jsem je, aby mne s Lacem nechaly o samotě, a teprve pak jsem se snažil na hlavu rodiny nějak zapůsobit.

Ale i tak se má snaha o diplomatický zásah opět změnila ve vzájemné pokřikování. Naštěstí, když stále temperamentnější hlahol slyšel nedaleko bydlící sekuriták, přišel se podívat, co se děje a já získal zpět již skoro ztracenou sebejistotu. Zhluboka jsem se nadechl, počítal v duchu do pěti a klidným hlasem znovu požádal, aby v autě vypnul motor; zamknul vůz a předložil mi doklady totožnosti. Laco ale nechtěl spolupracovat ani pod dohledem známého z bezpečnostní agentury a stále pouštěl hrůzu. Přemlouvání se míjelo účinkem, a tak jsem byl nucen odrecitovat výzvu: „Jménem zákona zanechte protiprávního jednání a následujte mne ke zjištění totožnosti, jinak bude použito donucovacích prostředků!“

Jelikož na starého kriminálního ani tato výzva neplatila a navíc mi začal šermovat rukama pod nosem, ušetřil jsem mu první dávku ze slzného spreje vyvinutého pro americkou policii. Laco začal řvát a já si náhle nebyl jistý, zda jsem si nějak pomohl. „Dej mu ještě!“ ozvalo se za mými zády z úst sekuritáka. Po druhé dávce došlo k dramatické změně a Laco už dával sám ruce před sebe, abych ho mohl spoutat. Laca jsem umístil do zamřížované zadní části služebního vozidla a chystal se jej eskortovat na obvodní oddělení. Bylo to v zimě a akumulátor služebního vozu nebyl z nejmladších; při startování se ozvalo skomírající hmmmhmm! Laco na zadní sedačce ječel: „Ti boha, pusťte mě, já vás roztlačím, pane policajt!“ Bud' v něm pálicí obličej probudil sociální cítění anebo chtěl vzít roha. Nakonec nás roztlačil přihlížející sekuriták a já mohl Laca odvézt na obvod a tam mu nechat opláchnout obličej. Kolegové Laca obvinili z maření výkonu úředního rozhodnutí a z ohrožení pod vlivem návykové látky a on dostal nějaký ten měsíc v base.

Přibližně rok na to se podobná akce odehrála znova. Tentokrát jsme obdrželi oznámení, že u obchvatové komunikace leží „značně ožralý cikán“ vedle auta. Tenkrát si Laco polepšil a vydal se „na výlet“ se zelenou Škodou 120. Blízko benzínky mu však došlo palivo, vypotácel se z auta a v příkopě usnul. I tehdy byl po probuzení agresivní a vykřikoval na mne něco v tom smyslu, že „si sedím v teplém kanclu a беру prachy za hovno, žiju z jeho práce a jsem darmožrout“. Vzhledem k tomu, že byl v té době Laco už řadu let na sociálních dávkách, mi jeho argument přišel úsměvný. Tehdy jsem se neudržel a řekl mu, že nevím, kdo z nás dvou je větší darmožrout a kdo koho živí z daní. Laca to rozrušilo a pokusil se mne napadnout. V té době jsem už věděl, že je Laco astmatik a slzný sprej mu nedělá dobře. K jeho pacifikaci stačily hmaty a chvaty sebeobrany.

Když nad tím tak teď přemýšlím, tak jsem za celých 19 let služby nemusel nikoho udeřit obuškem. Jen si nejsem jistý, zda na tom má větší podíl správný výcvik, moje schopnosti anebo zdejší holubičí národ.

Tenkrát jsem prostřednictvím Policie ČR poslal Laca zase na nějaký ten měsíc „do krimu“. To bylo ovšem naposledy, kdy jsem se rozhodnul vůči Lacovi vystupovat represivně. Pochopil jsem totiž, že když je Laco v kriminále, je to pak v Čumilově ještě horší. U Laca doma se pak scházejí pochybné existence a jeho kluci dělají mnohem větší neplechu. Naštěstí současně s mým prozřením se částečně rozsvítilo i Lacovi a dobrých deset let jej nikdo nemusel nějak zvlášť „řešit“.

Abych se ale vrátil na začátek našeho hlavního příběhu. Na zoufalý Lacův telefonát jsme takhle jednou přijeli s kolegou

Hugem do Čumilova a zaklepali na Lacovi dveře. Viděli jsme, že je již po boji. Mezi rozházenými svršky tu ležela Lacova žena Vlasta a sestřenice Zdena, obě ve značně opilém stavu, uslzené a unavené dlouhou hádkou. Protože ani s jednou nebyla rozumná řeč, rozhodli jsme se s Hugem, že přijedeme jindy. Vlasta však byla jiného názoru, při pohledu na mladé strážnické maso se jí náhle nějak spravila nálada. Chytla mne pod paží, začala mne tahat ke dveřím z bytu a říkat, jak mne má ráda, že já jsem tu v okrese jediný hodný a že nikomu zbytečně neubližuju. Ani nevím jak, už jsme byli s Vlastou před domem a já zjišťuji, že mě táhne k našemu služebnímu autu a já najednou nevím, co v takové situaci dělat. K dovršení té ostudy z domu náhle vyběhl jejich hysterický krysařík a zakousnul se mi do lýtka. Podle hesla „ženu ani květinou neuhodíš“ jsem se snažil s Vlastou pod paží a krysaříkem na lýtku bez upadnutí dojít ke služebnímu autu, snad s nadějí, že tam se přítěže nějak zbavím. Byla to situace na infarkt, na jejíž řešení jsem v duchu marně listoval všemi policejními příručkami. A můj kolega Hugo, kterému pánbůh nadělil dvoumetrovou postavu, ale mnohem delší vedení, mne v tom nechal a křenil se jen z domovních dveří. Nepomohlo mi ani vysílání zoufalého očního SOS, a s hrůzou jsem zjistil, že Vlastina všetečná ruka se mi už na zádech dostala pod košili. Když jsem Vlastu i čokla u auta konečně setřásl a zbaběle z místa "pokusu o znásilnění" ujel, zeptal jsem se Huga, proč krucinál ze mne tu ženskou s tím čoklem nesundal. Z jeho odpovědi mě málem trefil šlak po druhé: „Jirko, a tobě to vadilo? Já tě při romantické procházce s dámou a psíkem nechtěl rušit!“ No nezabili byste ho?